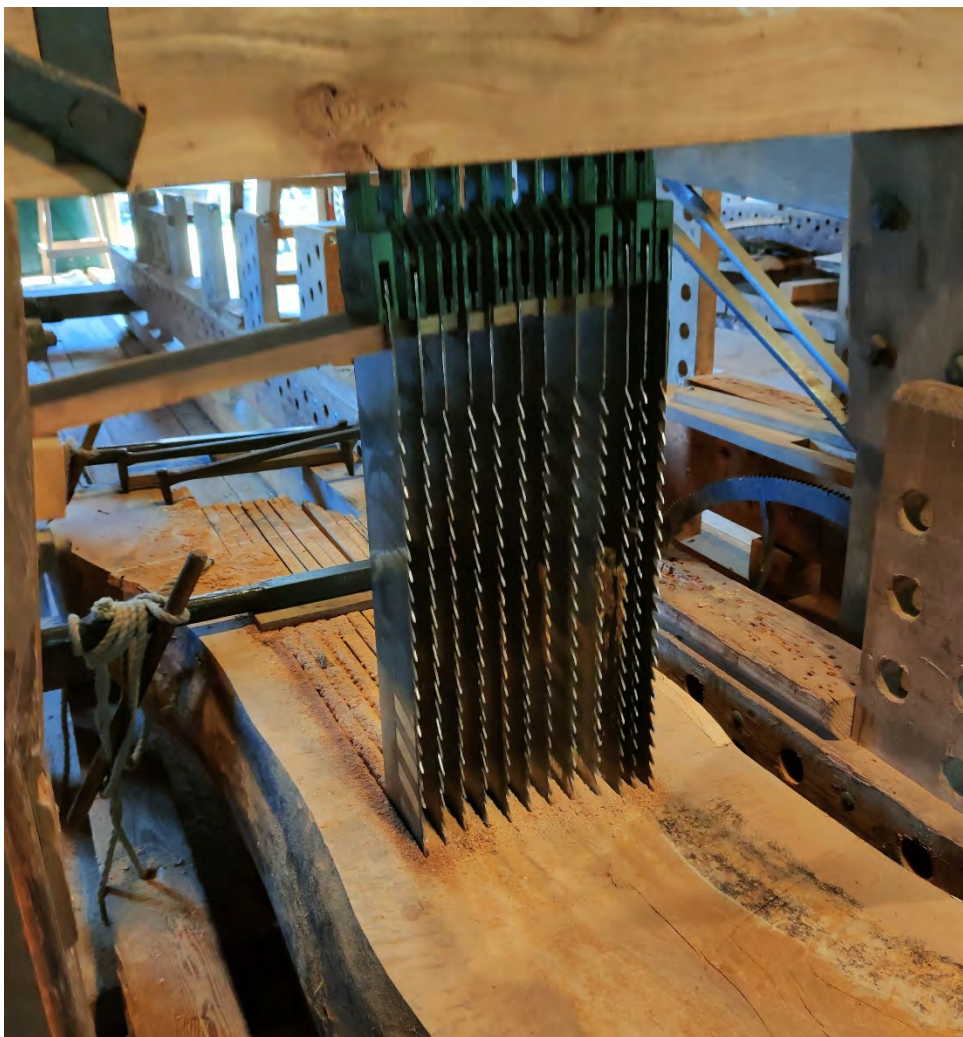

Het Zaagblad

NIEUWSBRIEF STICHTING BOLWERKSMOLEN WINTER 2024

Stichting Bolwerksmolen

www.bolwerksmolen.nl

Molenaar: Rob Schutte

Bolwerksweg 8, 7419 AA Deventer

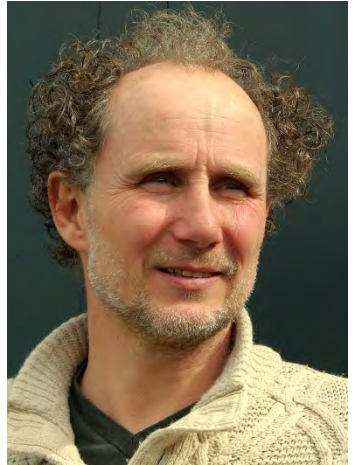
Tel. molen: 0570-615040

Openingstijden van 1 mei tot 1 oktober
op dinsdag en zaterdag 10.00 -16.00 uur

Gratis toegang

Groepsarrangementen zijn interessant
en via de molenaar te regelen

bolwerksmoleninfo@gmail.com

Rob Schutte

Uitgave: ZAAGBLAD Nieuwsbrief van de Stichting Bolwerksmolen:
Voor donateurs, vrijwilligers en belangstellenden.

Redactie en Vormgeving: Jan Kappers

Interviews en Teksten: Theo Bakhuizen

Fotografie: michelmeulenbroekmedia

Meer Pyramides dan houtzaagmolens

Onze molenaar Rob hoor ik tijdens een rondleiding wel eens zeggen “weten jullie wel dat er meer Pyramides in de wereld zijn dan houtzaagmolens” Ik heb het niet nageteld maar één ding is zeker molens zijn zeldzaam geworden. Het is dan ook geweldig om te zien dat de molen in Nederland op de één of andere manier cultureel erfgoed aan het worden is en een bezit is van ons allemaal waar Nederland trots op kan zijn. De molens dragen bij aan de schoonheid van het ons land. Vreemd genoeg heb ik dat niet met een moderne windmolen. Dat komt wellicht omdat molens in Nederland hebben bijgedragen aan een stuk welvaart en bloei in bijna elke regio en uithoek van ons land.

Gelukkig zijn er nog altijd molenaars en vrijwilligers die met heel veel passie het oude ambacht in stand houden. Niet alleen op een mooie zomerse dag maar in weer en wind en bij storm en regen als het koud en guur is. Ik heb daar ongelooflijk veel bewondering voor. Dank hiervoor en we zijn blij dat we in de afgelopen periode weer nieuwe vrijwilligers hebben kunnen begroeten.

Tijdens de laatste monumenten dag heeft Rob een bijzonder interessant lezing gegeven in de molen over de houtvlotterij. Hij vertelde hoe immense houtvloten met gekapt hout uit Zuid Duitsland via de Rijn werden afgedreven naar Nederland om daar de houtmolens te bevoorraden met stammen. Een vorm van logistiek waar ik nog nooit van hard gehoord. Duidelijk werd mij wel dat naast de molen er nog een geweldige toeleverende industrie was waar ik het bestaan niet vanaf wist. De bloei van de scheepvaart in de “Gouden Eeuw” kon mede tot stand komen doordat wij met molens planken konden zagen.

Er is veel onderhoud gepleegd in afgelopen periode aan de molen. De molen is geschilderd en ziet er weer tip top uit. Minder zichtbaar wel noodzakelijk was het vervangen van de windpeluw. Ook aan vervanging toe waren een aantal planken van de stelling.

Een groot aantal werkzaamheden zijn nog in voorbereiding. Zo ligt de in het voorjaar te plaatsen staart nog te drogen. De aanvoer van hout voor de restauratie is soms problematisch. Lariks uit Rusland bijvoorbeeld maar ook de kosten stijgen. Oregon Pine en Red Cedar zijn erg duur en de prijzen lopen enorm omdat de vraag in de landen van herkomst stijgende is. Kortom nieuwe en oude donateurs bedankt voor uw support. Zonder uw steun kan de molen moeilijk bestaan.

Binnenkort hijsen we de kerstster in de molen zodat de molen als icoon van de stad ook in deze donkere dagen goed zichtbaar is. De molenaar, de vrijwilligers en stichtingsbestuur wensen u een goed uiteinde en we hopen u in het nieuwe jaar weer te ontmoeten op de Bolwerksmolen.

Dick Wolterink

Voorzitter Bolwerksmolen.

Tijdens de MONUMENTENDAG gaven de bewoners (onze burens) van de Stenenkamer een demonstratie met het maken van een midwinterhoorn. Van recht naar links: Hans Koning, Francis Reusken, Harry Reusken, en Jan Lagrand

Cor van der Spek, techneut in de molen

Officieel is hij 2 jaar vrijwilliger, maar al wel 10 jaar betrokken bij de Bolwerksmolen. Studie plantenteelt aan de Landbouw Hogeschool in Wageningen, daarna omgeschoold tot machinebankwerker. Werk dat hij tot een jaar geleden verrichtte. Houdt van het echte handwerk, later evenwel ook aan de computergestuurde werkbank. Heeft veel interesse in molens. Begonnen bij molenmaker Groot Wesseldijk in Lochem. Heeft heel veel molens bezocht. Daarna actief bij de Bolwerksmolen. Heeft er plezier in om samen met de anderen werkzaamheden te verrichten. Zijn vakkennis komt goed van pas bij het slijpen van de zagen, een vak apart. Zo heeft bijna elke vrijwilliger ook een eigen specialiteit. Cor is ook van de planten en bomen, is bezig met het aanleggen van de kinderpluktuin op het complex. Heeft zelf een volkstuin in Diepenveen. Vanaf eind oktober is hij ook druk met het knotten van wilgen, actief voor het IVN. Elke zaterdagochtend van 9-13 uur, knotten ´met de hand´, dikste takken met de motorzaag. Hij geniet ervan.

De dikste balk

Oud en nieuw

De windpeluw was al jaren slecht, maar hoe slecht mag hij zijn voor vervanging noodzakelijk is? Toen bleek dat je er zowel van boven als van beneden een hele schroevendraaier (!) in kon steken, nam de gemeente het zekere voor het onzekere. Als dikste balk in de molen draagt hij het gewicht van de wieken en van de gietijzeren bovenas. De belasting is zelfs in rust al enorm, en helemaal bij een stevige wind! De ramp zou niet te overzien zijn als de wind-peluw het tijdens het draaien zou begeven, maar gelukkig is dat gevaar voor de komende decennia hopelijk weer afgewend ...

Groot materieel is uitgerukt

Daarvoor moest eerst het voorkeuvelens verwijderd worden en de bovenas, waar het wiekenkruis aan vastzit, opgevijseld worden. Daardoor kun je nu zó de kap inkijken, en lijken de wieken welhaast te zweven.

De windpeluw is de dikste balk van de molen! Het inhijzen is een precisiekus die alleen met rustig weer gedaan kan worden. Geluk dus dat de molenmaker vóór de herfst tijd had!

Vorzichtig wordt de balk naar binnengetrokken en op zijn plaats gemanoeuvreerd

De molenmakers Roald Hans en Gerwin van der Veen zijn opgelucht en trots dat deze toch altijd weer spannende klus voorspoedig verlopen is. De Bolwerksmolen kan weer veilig draaien!

Den Haller

Deze watermolen wordt voor het eerst vermeld in 1169. Het bijzondere van deze molen is dat de Stad Deventer eigenaar was van ergens in de 17^e eeuw (ergens tussen 1621 en 1654) tot 1870. Deventer kocht de molen vanwege het belang van een verbinding van de Schipbeek met de Regge en de Diepenheimse Molenbeek. En een verdere verbinding met een groot en commercieel interessant achterland als Twente en het Münsterland.

Deventer kreeg daarmee zeggenschap over alle belangrijke punten langs de vaarweg, maakte zich ook meester van de twee toegangen tot de zijwegen naar het noorden waardoor de routes vanuit het Münsterland naar de grote concurrent Zwolle werden afgesloten. Een van die toegangen was de Diepenheimse watermolen die de doorvaart over de Molenbeek blokkeert. De stad Deventer had dus vanuit economisch oogpunt veel belang bij de watermolen van Diepenheim. Toen dat belang er niet meer was verkocht het gemeentebestuur de molen aan Jan Hallers, al jaren werkzaam bij en pachter van de molen. In 1895 kwam de molen in handen van de familie Schimmelpenninck van het landgoed Nijenhuis. De familie schonk de molen in 1912 aan de gemeente Diepenheim, waarna in 2006 de gemeente en de familie een stichting in het leven roepen die nu eigenaar en beheerder is van de molen.

Een boekje over de watermolen is in 2019 uitgegeven door de “Stichting Den Haller”. De watermolen is in de zomermaanden (april t/m oktober) vier middagen in de week geopend op woensdag, donderdag, vrijdag en zondag. Watermolen Den Halder in Diepenheim. Want, er zijn meer molens dan de Bolwerksmolen.

Bericht van de penningmeester.

“ De Bolwerksmolen blijft in goede staat dankzij uw steun!”

Als vriend-donateur levert u een waardevolle bijdrage aan onze unieke houtzaagmolen. Voor 25 euro of meer worden u en uw gezin “vrienden-donateurs” van de Bolwerksmolen.

De Stichting stelt daar natuurlijk ook enkele voordelen tegen over.

- U mag als vriend-donateur de molen bezoeken met twee volwassenen en maximaal drie kinderen zo vaak u wilt;
- U krijgt 3x per jaar het informatieboekje „het Zaagblad“ op papier of via de e-mail.
- U krijgt 20% korting bij de aanschaf van hout dat gezaagd en/of bewerkt is in onze molen.

U kunt gebruik maken van de hieronder geplaatste **QR-code**, of u kunt uw bijdrage ook storten op ons rekeningnummer **NL67RABO 0314 5585 00** van de Stichting Bolwerksmolen.

Daarna kunt u zich dan aanmelden via het e-mail-adres: kees.stormink@gmail.com. Graag met uw NAW gegevens en uw e-mailadres. Geeft u ook even aan of u het Zaagblad per post, per email wilt ontvangen of dat u de jongste uitgave via onze website www.bolwerksmolen.nl wilt lezen. Op onze website vindt u ook verdere informatie over onze molen.

Kees Stormink, penningmeester, Voortmanweg 14, 7421 EK te Deventer.

*Toelichting bij de foto op het achterblad met het zagende kind:
De vrijwilligers van de Bolwerksmolen geven op het Dickens Festijn acte de presence met een zaagdemonstratie op een zaagstelling met een kraanzaag. Zo werd er vroeger gezaagd voordat de houtzaagmolen uitgevonden was.
Zwaar werk, maar gelukkig kregen ze hulp!*

